

**KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD**

PROTOKOLL

2022-01-19

BEREDNINGSGRUPPEN FÖR
KÄVLINGEÅNS VATTENRÅD

Tid: Onsdagen den 19 januari 2022, klockan 9.00

Plats: Via länk

Bilagor:

1. Verksamhetsberättelse för året 2021.
2. Undersökning av fiskfauna och vandringshinder Höje å – Kävlingsån 2021, Lunds kommun.
3. Biologiska inventeringar i Skogsmöllebäcken och Kvarndammen 2021. En undersökning av kiselalger, fisk och bottenfauna.
4. Aktuell projektlista.
5. Sammanfattning reduktionsfiske Sövdesjön 2017 - 2021
6. Vombsjön, lokalt åtgärdsarbete – drivkrafter för lantbrukare att upplåta mark till vattenvårdsåtgärder. Resultat från workshop, våren 2020.

Närvarande

Ledamöter:

Kommunrepresentanter:

Jonas Johansson	Eslövs kommun
Eva Nielsen Osterman	Sjöbo kommun
Mikael Ulvholt	Hörby kommun
Patrik Lund	Kävlingsåns kommun
Helena Björn	Lomma kommun

Företag/industrier:

Hadil Karim	Nordic Sugar
Magdalena Lindberg Eklund	Sydvatten
Susanne Johansson	VA SYD
Marie Caesar Björk	Krafringen

Ersättare:

Kommunrepresentanter:

Anna Helgeson	Lunds kommun
Åsa Abrahamsson	Hörs kommun

Adjungerade:

Florence Eberhardt	samordnare
Karl Asp	samordnare

Konsult:

Tette Alström
Ea Baden

Ekologigruppen
Ekologigruppen

Inbjuden:

Anders Eklöv

Eklövs fiske och fiskevård

Jonas hälsar alla välkomna klockan 09:05

§ 1 Val av justerare samt val av ny ordförande

Helena Björn föreslås till justerare och Eva Nielsen Osterman föreslås till ny ordförande för Beredningsgruppen. Eva svarar att hon vill ta med sig förslaget till sin chef och därefter återkomma till Beredningsgruppen med mailsvar via kallelseutskicket.

Beredningsgruppen beslutar

- att välja *Helena Björn* till justeringsperson samt
- att valet av ny ordförande bordläggs tills vidare.

§ 2 Dagordningen

Föregående protokoll: beredningsgruppen 2021-11-10

Magdalena föreslår två tillägg gällande: a) kommande bevattningsansökningar för Kävlingeån samt b) Dricksvattendirektivets koppling till vattenrådet, till § 9 Övriga frågor.

Beredningsgruppen beslutar

- att godkänna dagordningen med föreslagna tillägg samt
- att lägga föregående protokoll till handlingarna.

§ 3 Anmälningar

Administration

Vattenförvaltning

Recipientkontroll

Reparation och Underhåll

Vattenvårdsprogram

- Beslut om arkeologisk utredning och tilldelning av konsult för utredning Södra Sandby 67:2, Länsstyrelsen, 2021-10-27
- Beslut om utökad finansiering av arkeologisk utredning Södra Sandby 67:2, Ordförande KVR, 2021-10-27

- Avtal med arkeologikonsult gällande utredning Södra Sandby 67:2, 2021-11-29
- Godkännande av förnyat samarbetsavtal för vattenvårdsprogram Kävlingeån, kommunstyrelsen Eslöv, 2021-11-30

Beredningsgruppen beslutar

- att lägga anmälningarna till handlingarna.

§ 4 Årsredovisning 2021

Bilaga 1

Jonas föreslår att det skrivs om klimat och bevattningsdammar i verksamhetsberättelsen för 2021. I övrigt har mötet inga frågor eller synpunkter.

Beredningsgruppen beslutar

- att godkänna förslaget på verksamhetsberättelse för 2021.

§ 5 Vattenförvaltning

Det är inga ärenden som har behandlats.

Jonas tar upp remissen angående ”kraftigt modifierade vatten (KMV)” till diskussion.

Helena meddelar att hon har skrivit till HaV och begärt att vattenråden ska få den. I diskussionen som följer framkommer synpunkter om:

- att remissen kan få stora konsekvenser för hur vi arbetar om vissa vattendrag ändras till att bli KMV;
- att vi fortsätter jobba på den frivilliga vägen och att eventuella utpekanden som ”kraftigt modifierade vatten” därför inte kommer att påverka vattenrådets arbetssätt.

Beredningsgruppen beslutar

- att kansliet ska skriva ett utkast till svar på remissen och ta det via mail med Beredningsgruppen.

§ 6 Recipientkontroll. Miljöövervakning

Bilaga 2 och Bilaga 3

Anna presenterade tankar kring arbetet med miljöövervakning ”Lundaeko” som Lunds kommun bedriver utöver den ordinarie recipientkontrollen inom Kävlingeåns avrinningsområde. Exempelvis utförs årliga kiselalgstudier och vart tredje år görs el-fiske. *Anna* väcker frågorna: ”Hur är behovet och hur är intresset idag? Kan man innefatta detta nuvarande arbete inom vattenrådets recipientkontroll i stället?”

Tette meddelar att hon kommer att presentera Torpsbäcken – och kommer att visa vad undersökningarna kan ge.

Synpunkter och frågor i diskussionen:

- det är förståeligt att det kan vara svårt att sälja in exempelvis en kiselalgundersökning. Slutsatserna är emellertid intressanta;
- utöver "Lundaekos" miljöövervakning och vattenrådets recipientkontroll finns även andra mätningar: VA SYD gör egna; det görs mycket undersökningar i Vombsjön och Anders Eklöv gör också separata undersökningar på uppdrag av SLU och fiskevårdsområdet;
- det är en brist att allt inte sammanställs på ett ställe;
- ge Ekologigruppen i uppdrag att utreda detta;
- förslag på att man vid nästa upphandling av recipientkontrollen lägger in uppdraget att konsulten ska sammanställa all miljöövervakning i årsrapporten.
- när man är i färd med att förändra recipientkontroll – då behöver man verkligen motivera detta tydligt och starkt till beslutsfattarna;
- för markägarna vore det bra att se en koppling från undersökningarnas resultat (exempelvis missbildning av kiselalgernas skal) till bekämpningsmedel. På dialogmöten med markägare pratas det mest om näringsutsläpp. Man vill gärna ha pedagogiska verktyg i dialogen och här är kiselalger användbara.
- man skulle kunna kalla alla dessa undersökningar för "miljöövervakning" inom Kävlingeåns vattenråd: av Lunds kommun, Vombverket, VA SYD, med flera samt fylla på med ytterligare önskemål som finns, för att få ett ännu bättre underlag;
- ta även med ålgräsinventeringarna - Vi är nästan och nuddar vid länsstyrelsens uppdrag om statusklassning;
- är vi för ambitiösa? drar vi på oss kostnader som vi inte behöver ha?
- reflektioner över allmän miljöövervakning och att vi kan vara beredda att ta lite pengar från vattenvårdsprogrammet till detta.

Kalle meddelar att i åtgärdsprogrammet tas 60 000 kronor som delfinansiering för att följa upp de åtgärder som gjorts. Vidare påminner han om ett tidigare förslag som kom, angående att lantbrukare skulle bli tvingade att vara med i recipientkontrollen. Detta gav starkt motstånd. Därför kan vi inte räkna med detta idag.

Jonas frågar mötet: Vill Beredningsgruppen titta mer på detta eller lämna det till kansliet?

Beredningsgruppen beslutar

- att kansliet tillsammans med Jonas och Anna formulerar frågeställningar för ett mindre konsultuppdrag för att hantera frågan.

Anders presenterar rapporten: "Undersökning av fiskfauna och vandringshinder Höje å – Kävlingeån 2021, Lunds kommun." (Bilaga 2).

Mellanårsvariation i täthet av öring kan bero på vandringshinder i Kävlingeåns huvudfåra som gör att öringen inte varje höst kan simma förbi hindren och leka i biflödena.

"Biologiska inventeringar i Skogsmöllebäcken och Kvarndammen 2021. En undersökning av kiselalger, fisk och bottenfauna." (Bilaga 3)

Beredningsgruppen beslutar

- att lägga informationen om rapporterna till handlingarna.

§ 7 Vattenvårdsprogram Kävlingeån

Aktuella åtgärder

Bilaga 4

Ekologigruppen ger en lägesrapport för pågående projekt (Bilaga 4).
Tette visar pågående entreprenadarbeten: i Oderup, Hörby kommun och i Hjularöd, Eslövs kommun; övriga pågående vattenvårdsprojekt samt intresseanmälningar.

Tette visar preliminär resultatredovisningen från LEVA – provtagningen i delavrinningsområdena till Vombsjön – samt förslag till prioritering av bäckarnas åtgärdsbehov avseende fosfor och kväve. Hon visar även resultat från bottenfauna- och kiselalginventering.

Jonas ber att Ekologigruppen tar med klassning av näringsämnen i redovisningen till styrelsen som referensuppgifter.

Kalle föreslår att kunskapen ska ges till markägarna angående gödselspridning.
Tette rekommenderar att rapporten går till miljöinspektörerna samt till SLU's samlade provtagningsbas.

Helena föreslår att rapporten skickas till länsstyrelsen och för framtiden beaktas när recipientkontrollen ska handlas upp igen.

Mikael säger att Hörby kommun, som har en del av området, också är intresserade.

Motsägelsefulla resultat. Kiselalger – bottenfauna.

Tette föreslår att Kävlingeåns vattenråd tar in en expert som kan reda ut skillnaderna i hur kiselalger och bottenfauna påverkas på olika sätt och presentera detta på möte för markägare m.fl.

Anna berättar att det är samma motsägelsefulla resultat i Hasslemölla: kiselalgerna visar stark påverkan medan bottenfaunan visar god status på samma lokal.

Ea tipsar om Bodil Lindström, SLU, expert på bekämpningsmedel – vi skulle tillsammans med henne kunna sammanstråla kunskapen om kiselalger och hur vi ska göra tolkningar.

Helena menar att detta är ett bra ämne för ex-jobb.

Jonas anser att det är viktigt att vi för våra politiker kan förklara det motsägelsefulla avseende kiselalger – bottenfauna.

Tette säger att Ekologigruppen ska försöka få svar på frågorna till styrelsemötet.

Tette presenterar el-fisket. Generellt sett var det lite fisk som fångades, enstaka öringar samt storspigg. Troligen finns ett svagt bestånd med stationär öring som påverkas negativt av att det ibland är väldigt lite vatten sommartid.

Jonas frågar mötet om vi ska söka LOVA för fortsatt verksamhet med åtgärdssamordning eller satsa på att söka medel till fysiska åtgärder.

Patrik svarar att det vore bra att söka medel för åtgärdsamordning om det behövs på kansliet. Annars är det bättre med åtgärdsarbete.

Magdalena menar att det är guldläge nu med det arbetet som redan är gjort. Nu kan vi förstå vad som ska göras i de nio delavrinningsområdena till Vombsjön, som är studerade. Hon anser att vattenrådet bör gå vidare med dessa.

Ea föreslår att kansliet och Ekologigruppen tar ett planeringsmöte.

Anders rekommenderar att man ska sammanställa de årliga fiskinventeringarna. Han informerar om att fiskvägar vid kraftverken i Kävlingeån ska byggas enligt domarna från Mark- och miljööverdomstolen. När fiskvägarna är klara kommer havsöring och lax att kunna simma upp varje år för att leka i Kävlingeåns biflöden.

Susanne ger information från Eslövs reningsverk, att när det blir bräddning – så efter år 2012 bräddas det till dammarna och inte direkt ut till Bråån.

Anders konstaterar att det i Bråån finns höga halter av ammonium, som är toxiska halter för fisk.

Ea presenterar ett årshjul över åtgärdsarbete under 2022 och 2023 inom Kävlingeåns vattenråds vattenvårdsprogram; arbetsgången; förprojekteringens bedömningsgrunder och prioritering efter kostnadseffektivitet / särskilda behov.

Fokus Vombsjön

Florence redogör för arbetet inom Fokus Vombsjön: Temadagen 2021 genomfördes på Bjärsjölagård den 7 december, på temat Vombsjöns miljöhistoria. Totalt deltog närmare 80 personer och arrangemanget uppskattades av både markägare och andra boende runt sjön samt av tjänstepersoner från kommuner, länsstyrelsen och Sydvatten.

Överenskommelsen mellan vattenrådet och Sydvatten från 2013 har förlängts med ytterligare tre år. Överenskommelsen undertecknades den 10 januari och gäller till och med 2024-12-31. Sydvatten kommer under åren 2022 - 2024 att satsa ytterligare 500 000 kronor årligen på att färdigställa pågående utredningar, göra utvärderingar och ta fram förslag på åtgärder - för att förbättra Vombsjöns status och vattenkvalitet - samt att påbörja dessa åtgärder med hjälp av medel som vattenrådet har sökt.

Sövdesjön

Bilaga 5

Florence informerar om att Klara Vatten just har sammanställt det uppföljande reduktionsfisket från 2021 i en rapport, där även reduktionsfisket från åren 2017 - 2019 presenteras i "Sammanfattning reduktionsfiske Sövdesjön 2017 – 2021"

LEVA åtgärdssamordnare

Bilaga 6

Förslag på vad som skall göras under 2022 samt en sammanställning av resultaten från workshopen som hölls förra våren: "Vombsjön, lokalt åtgärdsarbete – drivkrafter för lantbrukare att upplåta mark till vattenvårdsåtgärder. Resultat från workshop, våren 2020." (Bilaga 6).

Slutredovisning av LEVA sker i februari 2022.

Florence berättar att Anna Ek, LEVAs projektgrupp, hälsar och riktar ett stort tack till er för gott samarbete under åren med regeringsuppdrag och pilotområde Vombsjön. De ser fram emot att fortsätta utveckla LEVA och önskar ett gott nytt LEVA-år 2022!

Vattenrådet och Ekologigruppen gjorde igår en resultatavstämning för LEVA-projekt Vombsjön med Robert Almstrand från Havs och vattenmyndigheten. Då togs det upp: samverkan och organisation med lantbrukare och andra verksamhetsutövare; uppföljning av effekter på vattenkvalitet och biologi – rapporterna kommer från Ekologigruppen i februari; samarbete med ”Greppa Näringen”; åtgärder som är genomförda; *möjliga* åtgärder att kunna utföra innan 2027 samt finansiering (LONA). Robert betonade att det i resultatsammanställningen också eftersträvades att ta fram så kallade ”mjuka värden”, t. ex. *hur* har samverkan varit? Robert informerade också om att det i dag inte finns mer LEVA-medel utan om man önskar anställa åtgärdssamordnare för fortsatt LEVA-arbete skulle det kunna ske genom medel från LOVA.

Sandby 67:2 Våtmark

Kalle och *Tette* informerar om ekonomin.

Jonas ber att Ekologigruppen gör en sammanställning på alla delfinansiärer.

Reparation och underhåll

Information från Tomelilla kommun angående fortsatt arbete under 2022:

Florence informerar om att Kenneth Strömbeck meddelat att man från Tomelilla kommun kommer att fortsätta bidra till reparation och underhåll och att man återkommer från kommunen kring fakturering.

Övrigt

Beredningsgruppen beslutar

- att godkänna fortsatt arbete inom vattenvårdsprogrammet enligt redovisad planering;
- att uppdra åt kansliet och konsulten att ta fram förslag på LOVA-ansökningar;
- att godkänna att Sandby 67:2 Våtmark går ut på upphandling;
- att uppdra till Ekologigruppen att sammanställa alla delfinansiärer till våtmarken vid Södra Sandby och att denna sammanställning ska läggas som ett pm till styrelsemötet;
- att uppdraget till kansliet att ta fram riktlinjer gällande omvandling av miljödammar till bevattningsdammar kvarstår.
- att lägga övrig information till handlingarna.

§ 8 Sammanträdestider 2022

Åsa föreslår byte av värdkommuner under hösten, vilket *Mikael* bejakar, se nedan:

Beredningsgrupp:

9/3	09.00	Sjöbo
7/9	09.00	Hörby
16/11	09.00	Höör

Beredningsgruppen beslutar

- att schemalägga föreslagna sammanträdestider och platser för Beredningsgruppen 2022.

§ 9 Övriga frågor

Förnyat samarbetsavtal – Lägesrapport:

Jonas informerar om att samarbetsavtalet för vattenvårdsprogrammet signerades av Eslövs kommun den 30 december, så nu har alla parter signerat.

Kommande bevattningsansökningar för Kävlingeån informerar *Magdalena* om. Hon berättar om ett projekt som ska korsa Klingavälsån med en stor ledning. *Magdalena* talar också om att det är utbredd fågelinfluensa, som drabbar vadare och även rovfåglar i Vombsjön. Det är en arbetsmiljöfråga, som emellertid inte innebär risk för dricksvattnet. Nu när Sydvatten köpt Vombsjön, innebär detta att nya avtal tas fram med bland annat yrkesfisket och sportfisket.

Dricksvattendirektivet. Informationsutbyte mellan myndigheter – dricksvattenproducenter – allmänheten:

Magdalena undrade om vattenrådet har fått det nya dricksvattendirektivet (SOU 2021:81)? Hon ställde frågan som det behandlar: hur ska man kunna informera allmänheten om dricksvattnets sårbarhet på ett lämpligt sätt ur säkerhetssynpunkt? Det föreslås ökat skydd med lagändringar för dricksvatten. Vattenmyndigheten ska göra riskbedömning. 10 olika myndigheter har fått i uppdrag att identifiera olika faror för dricksvatten. Det är fokus på övervakning uppströms dricksvattnet. Här kommer vi in i vattenrådsammanhang.

Det är ute på remiss nu och ska vara klart i januari 2023.

<https://www.regeringen.se/4a9275/contentassets/ac900ddb87894bffa2f8ba58b2fb90bd/en-saker-tillgang-till-dricksvatten-av-god-kvalitet-sou-202181.pdf>

Så här ska EU:s nya dricksvattendirektiv införas enligt Svenskt Vatten:

<https://www.svensktvatten.se/om-oss/nyheter-lista/sa-har-ska-eus-nya-dricksvattendirektiv-inforas/>

Helena föreslår att Beredningsgruppen ska ha *Magdalena* som informatör under det kommande året angående dricksvattendirektivet.

Beredningsgruppen beslutar

- att ge Magdalena i uppdrag att informera om dricksvattendirektivarbetet;
- att lägga övrig information till handlingarna.

Lund som ovan

Florence Eberhardt
Samordnare

Justeras:

Jonas Johansson
Eslövs kommun
Ordf. beredningsgruppen

Justeras:

Helena Björn
Lomma kommun
justerare